

RIKSDAGENS SVAR 237/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om registrering av fordon och lag om ändring av fordonslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om registrering av fordon och lag om ändring av fordonslagen (RP 252/2014 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 28/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om registrering av fordon

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller anordnandet av registrering av fordon som avses i fordonslagen (1090/2002).

I denna lag avses med registreringsverksamhet att

1) ta emot registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd som gäller fordon,

2) i fordonstrafikregistret föra in uppgifter som gäller registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd samt trafikförsäkring i anslutning till dem eller uppgifter som i övrigt gäller fordonet,

3) lämna ut registreringsintyg, certifikat, registreringsskyltar samt förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningmärken,

4) sköta andra uppgifter som gäller registrering av fordon och meddelande av förflyttningstillstånd.

2 §

Anordnande av registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket svarar för anordnandet av registreringsverksamheten i fråga om fordon. Trafiksäkerhetsverket fattar registreringsbesluten, men får hos en utomstående tjänsteleverantör (*avtalsregistrerare*) som uppfyller kraven enligt 3 § skaffa de assisterande tjänster som behövs för anordnandet av registreringsverksamheten.

Trafiksäkerhetsverket ska föra en uppdaterad förteckning över avtalsregistrerarna. Förteckningen ska vara öppen för alla i en elektronisk tjänst.

Till avtalsregistrerarens assisterande uppgifter hör att

1) ta emot registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd som gäller fordon samt att kontrollera de uppgifter som krävs,

2) registrera uppgifter som gäller registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd samt trafikförsäkring i anslutning till dem eller uppgifter som i övrigt gäller fordonet,

3) lämna ut registreringsintyg, certifikat, registreringsskyltar samt förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningmärken,

4) sända handlingar till Trafiksäkerhetsverket för digitalisering och arkivering,

5) ta ut avgifter för registrering och förmedla dem till Trafiksäkerhetsverket,

6) sköta andra tekniska uppgifter i anslutning till registrering av fordon och meddelande av förflyttningstillstånd.

En avtalsregistrerare får inte ta emot sådana registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd som innefattar en bedömning av om förutsättningarna för registrering och beviljande av tillstånd uppfylls. I sådana fall ska avtalsregistreraren lämna över ärendet till Trafiksäkerhetsverket för avgörande.

Bestämmelser om Tullens rätt att ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningmärken för fordon finns i 66 f § 2 mom. i fordonslagen.

3 §

Allmänna krav på avtalsregistrerare

En avtalsregistrerare ska ha yrkesmässig sakkunskap och ha anställd personal som uppfyller de krav som anges i 4 §. Avtalsregistreraren ska ha tillgång till sådana datakommunikationsförbindelser, informationssystem och andra tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga färdigheter som krävs för att sköta uppgiften på behörigt sätt. Avtalsregistreraren ska kunna sörja för behörig datasäkerhet och behörig datasekretess.

Avtalsregistreraren ska ha rätt att idka näring i Finland. Den som har försatts i konkurs kan inte vara avtalsregistrerare. Om avtalsregistrera-

ren är en fysisk person, ska han eller hon ha uppnått myndighetsåldern, och hans eller hennes handlingsbehörighet får inte vara begränsad.

Avtalsregistreraren och de personer som utövar bestämmande inflytande inom avtalsregistreraren ska vara tillförlitliga. Som tillförlitlig betraktas den som inte genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller till bötesstraff under de senaste tre åren för ett brott som anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. Personen betraktas dock inte som tillförlitlig, om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. En avtalsregistrerare anses inte heller vara tillförlitlig, om avtalsregistreraren eller en person som utövar bestämmande inflytande inom avtalsregistreraren är belagd med näringsförbud eller har meddelats näringsförbud under de senaste fem åren.

4 §

Krav på dem som utför registreringsuppgifter

Registreringsuppgifter som avses i 2 § 3 mom. får utföras av en hos avtalsregistreraren anställd person som uppnått myndighetsåldern och vars handlingsbehörighet inte är begränsad. Han eller hon ska ha den yrkesskicklighet och utbildning som krävs för uppgifterna och vara tillförlitlig på det sätt som avses i 3 § 3 mom.

5 §

Utförande av registreringsuppgifter

På en avtalsregistrerare och avtalsregistrerarens anställda tillämpas inte 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) när dessa utför registreringsuppgifter som avses i 2 § 3 mom. i denna lag.

På avtalsregistrerarens anställda ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när de utför registreringsuppgifter som avses i 2 § 3 mom. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

6 §

Avtal om registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket ingår ett avtal med avtalsregistreraren om produktion av de registreringstjänster som avses i 2 § 3 mom. I avtalet ska det åtminstone avtalas om

- 1) avtalsregistrerarens uppgifter,
- 2) förfaranden som säkerställer att de personer som utför registreringsuppgifter har tillräcklig yrkesskicklighet samt att registreringsverksamheten är av tillräckligt hög kvalitet,
- 3) datakommunikationsförbindelser, informationssystem, säkerhetsarrangemang och annat som behövs för att sköta uppgiften på behörigt sätt med beaktande av de bestämmelser om datasäkerhet som myndigheter ska iaktta,
- 4) eventuell ersättning som Trafiksäkerhetsverket ska betala till avtalsregistreraren,
- 5) tillsynsförfaranden samt säkerställande av en effektiv granskning av verksamheten.

Innan avtalet ingås ska avtalsregistreraren lämna Trafiksäkerhetsverket en redogörelse för hur de krav som avses i 3 och 4 § uppfylls. Bedömningen av tillförlitligheten görs dock av Trafiksäkerhetsverket.

Avtalsregistreraren ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om alla sådana förändringar som avtalsregistreraren känner till och som kan inverka på uppfyllandet av de krav som anges i 3 och 4 §.

7 §

Uppsägning och hävande av avtal om registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket ska säga upp eller häva ett avtal om registreringsverksamhet, om avtalsregistreraren

- 1) inte längre uppfyller de allmänna krav enligt 3 § som gäller avtalsregistrerare,
- 2) väsentligt eller upprepat handlar på ett lagstridigt sätt, eller
- 3) väsentligt eller upprepat försummar att utföra registreringsuppgifterna enligt avtalet om registreringsverksamhet.

8 §

Registreringsavgift

Avtalsregistreraren tar för prestationer som hör till registreringsverksamheten ut avgifter till Trafiksäkerhetsverket. Avgifterna bestäms på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

9 §

Tillsyn

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över avtalsregistrerarnas registreringsverksamhet.

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av avtalsregistrerarna få de handlingar som behövs för tillsynen.

Trafiksäkerhetsverket har för utförandet av sina tillsynsuppgifter rätt att få tillträde till avtalsregistrerarens lokaler och andra utrymmen, med undantag för utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektioner ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

10 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att få information

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få behövliga uppgifter ur straffregistret och ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) för att utreda det tillförlitlighetskrav enligt 3 och 4 § i denna lag som avser avtalsregistreraren och den som utför registreringar samt för den tillsyn som avses i 9 §. Uppgifterna kan lämnas ut via en teknisk anslutning.

En uppgift om ett brott får som grund för hävande av avtal lämnas ut till avtalsregistreraren.

11 §

Handräckning

Polisen är skyldig att lämna handräckning vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

12 §

Ändringssökande

Omrövning av ett beslut om registrering som har fattats av Trafiksäkerhetsverket får begäras hos verket på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som fattats med anledning av begäran om omrövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett beslut om rättelse av personuppgifter får sökas på det sätt som anges i personuppgiftslagen (523/1999). Ändring i en avgift som tas ut hos en kund får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

13 §

Hänvisningar till strafflagen

Bestämmelser om straff för brott mot tystnadsplikten finns i 38 kap. 1 och 2 § samt 40 kap. 5 § i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för personregisterbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 2 § 2 mom. tillämpas dock först från och med den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om registrering av fordon (1100/1998).

Trafiksäkerhetsverket ska inom ett år från ikraftträdandet av denna lag bedöma tillförlitligheten hos de avtalsregistrerare och personer som utför registreringsuppgifter som vid ikraftträdandet av lagen är avtalsregistrerare eller utför registreringsuppgifter.

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen (1090/2002) 3 § 28 punkten, 64, 66 a och 66 c §, 66 f § 2 mom. samt 95 och 98 §,

sådana de lyder, 3 § 28 punkten i lag 961/2013, 64 § i lagarna 233/2007, 830/2008 och 653/2011, 66 a och 66 c § i lagarna 233/2007 och 276/2010, 66 f § 2 mom. i lag 233/2007 samt 95 och 98 § i lag 276/2010, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder i lagarna 226/2009 och 961/2013, nya 29 och 30 punkter som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

28) *efterkontroll* sådan kontroll av ett fordon som underkänts vid besiktning som ska utföras inom en månad från besiktningen,

29) *certifikat* en identifieringskod som lämnas till en förhandsanmälare enligt 65 a § eller till den i registret antecknade ägaren av ett fordon och som visar äganderätten till fordonet,

30) *den som utför registreringar* Trafiksäkerhetsverket och en i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon (/) avsedd avtalsregistrerare.

64 §

Anmälan av fordons registeruppgifter

Ägaren och innehavaren av ett motordrivet fordon och ett fordon som kopplas till detta eller till dess släpvagn är skyldiga att registeranmäla de uppgifter och ändringar av dem som behövs vid första registreringen av ett fordon samt uppgifter om att fordon avställt, påställt och avregistrerats slutligt, om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Ett fordon anses ha påställt vid den första registreringen.

Försäkringsbolaget är skyldigt att anmäla uppgifter som gäller trafikförsäkringar på det sätt som närmare föreskrivs i trafikförsäkringslagen och i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 4 mom. Den som ansvarar för användningen av en bil är skyldig att göra en registreringsanmälan när en uppgift som gäller den som ansvarar för användningen ska registreras, ändras eller avregistreras. I 59 § 1 mom. i avfallslagen (646/2011) föreskrivs det om en insamlares och behandlares skyldighet att anmäla fordonet för slutlig avregistrering, om det för fordonet har utfärdats ett skrotningsintyg.

Registreringsanmälan kan göras via den elektroniska tjänst som tillhandahålls av den som utför registreringen. Den som gör registreringsan-

mälan eller dennes ombud kan även lämna in registreringsanmälan personligen till en avtalsregistrerare som avses i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon.

Närmare bestämmelser om ägarens och innehavarens inbördes anmälningsskyldighet samt om rätten för fordonets förra ägare och innehavare att göra registeranmälningar som avser registrerade uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om registreringsanmälan och andra anmälningar som gäller ändring av registeruppgifter samt om anmälningarnas tidsfrister.

Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas bestämmelser om vilka militärfordon som införs i det register som avses i denna lag och vilka som införs i det militärfordonsregister som förs av försvarsmakten, samt om militärfordonsregistret och skötseln av registreringsärenden inom försvarsmakten. Ett militärfordon som har avställt får registreras i militärfordonsregistret.

66 a §

Registreringsintyg, registreringsskyltar och certifikat

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på begäran ett registreringsintyg när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon avställs eller påställs. Till den som gör en förhandsanmälan som avses i 65 § eller till den i registret antecknade ägaren av fordonet beviljar Trafiksäkerhetsverket på begäran ett certifikat.

När fordonet används i internationell trafik ska del I av det senast mottagna registreringsintyget medföras i fordonet under körning.

När fordon registreras första gången och vid behov när fordon påställs överlämnas registreringsskyltar med det registreringstecken som identifierar fordonet.

När fordonet får en ny ägare ska den tidigare ägaren ge fordonets certifikat eller gällande registreringsintyg samt registreringsskyltarna till den nya ägaren.

Närmare bestämmelser om registreringstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckningar och förflyttningsmärken samt om användningen, fastsättningen och skötseln av registreringsskyltar och nationalitetsbeteckningar och om certifikat och registreringsintyg och deras användning utfärdas genom förordning av statsrådet. Trafiksäkerhetsverket fastställer de tekniska detaljerna för registreringsintygen och de uppgifter som anges i dem, formuläret för de blanketter som används vid registrering samt registreringsskyltarnas mått och andra tekniska egenskaper.

66 c §

Avställning av fordon

Anmälan om att ett fordon avställs ska göras den dag då användningen av fordonet i trafik upphör. Fordonet antecknas i registret som avställt från den dag då anmälan gjordes. Av särskilda skäl kan dock en dag som infallit före den dag då anmälan gjordes antecknas som den dag då fordonet avställdes.

Ett fordon som har avställts får användas i trafik och i övrigt fram till utgången av det dygn då avställningsperioden börjar.

Bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller av något annat särskilt skäl utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 f §

Tillfällig användning av fordon i trafik

Trafiksäkerhetsverket och Tullen kan för ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som i Finland avställts eller belagts med användningsförbud eller körförbud ge förflyttningsstillstånd och tillhörande förflyttningsmärken för begränsad användning av fordonet i trafik och i övrigt.

95 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att ändra registeruppgifter

Om skyldigheten att registeranmäla ett fordon har försummats eller om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om att en uppgift som ska antecknas i registret har förändrats eller är felaktig, har Trafiksäkerhetsverket rätt att föra in de uppgifter som saknas i registret eller att rätta felaktiga uppgifter. Om ändringen påverkar ägarens eller innehavarens rättigheter ska Trafiksäkerhetsverket innan det företar ändringen låta ägaren och innehavaren av fordonet uttala sin åsikt om huruvida ändringen är befogad, om detta inte är uppenbart onödigt. Om felet beror på den anmälningsskyldiges åtgärder, har Trafiksäkerhetsverket rätt att hos denne ta ut kostnaderna för rättelsen. När ändringen gjorts ska Trafiksäkerhetsverket meddela detta till ägaren och innehavaren av fordonet.

Bestämmelser om den registeransvariges skyldighet att rätta uppgifter i ett personregister finns i 29 § i personuppgiftslagen (523/1999).

98 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om godkännande eller besiktning av ett fordon som har fattats av ett besiktningssälle får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller som verket annars meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut som polisen, Tullen eller gränsbevakningsväsendet meddelat med stöd av denna lag får också överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller åtgärder enligt 42 §, återkallande av godkännande enligt 50 §, återkallande av provnummer-

intyg enligt 66 f §, återkallande av tillstånd enligt 78 §, förbud enligt 80—82 §, återkallande av typgodkännande enligt 86 a § samt återkallande av tillstånd enligt 92 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte

den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som föreskrivs i 66 a § utfärdas om första registrering, ändringsregistrering, avställning och påställning beträffande fordon som avses i 10 § 2 mom. 2 och 4 punkten och 17 § 2 mom. 3 och 4 punkten del I av registreringsintyget fram till den 31 december 2016. Den del I som mottagits senast ska medföras i fordonet vid körning till och med den 31 december 2016.

Helsingfors den 21 januari 2015
